

شهر

روزنامه شهر امید و زندگی

SHAHRAAONLINE
شنبه ۵ شهریور ۱۳۹۸
صفحه ۴ + صفحه ورزشی
۲۴ صفحه و بزه شهر از املا + ۴ صفحه ویژه پلخون
۵۰ اردیبهشت ۱۳۹۸ | ۱۹ شهر | ۱۴۴۰
شماره ۷۰۰۱۲۸۰۹ | تومسان

یادداشت

فرهنگ زندگی در کلان شهر

تقریباً همه ما کلان شهری‌ها پیشینه‌ای روستایی یا شهرستانی داریم. حتی آن‌هایی که اصالتاً مشهدی هستند چنین پیشینه‌ای را با خود به همراه دارند زیرا مشهد، خود، در گذشته شهری کوچک بوده است. جماعت‌های کوچک، نظیر جماعت‌های روستایی یا شهرستانی یا محله‌ای، ویژگی‌هایی دارند که با جماعت‌های بزرگ، همچون کلان شهرها، متفاوت است.

حامد بخشی
عضو هیئت علمی
جهاد دانشگاهی
مشهد

از این رو، فرهنگ زندگی در جماعت‌های کوچک که برای انطباق بهینه فرد با جامعه طراحی شده است قاعدتاً باید متفاوت از فرهنگ زندگی در جماعت‌های وسیع باشد، اما نظریه «تأخر فرهنگی» در جامعه‌شناسی به ما می‌گوید همیشه ساختارهای مادی جامعه سریع‌تر از فرهنگ آن تغییر می‌کنند. بنابراین دور از انتظار نیست در حالی که در یک جامعه با ساختارهای مادی و اجتماعی کلان شهر زندگی می‌کنیم، با فرهنگ شهرستانی اوستایی با آن تعامل کنیم. این ناهماهنگی فرهنگ با ساختار مادی موجب اختلال در عملکردهای اجتماعی جامعه می‌شود و آسیب آن به فرد و در نتیجه به کلیت جامعه بازمی‌گردد. ارزش‌های خیرخواهانه جزو عمومیات فرهنگی محسوب می‌شوند؛ یعنی تقریباً همه فرهنگ‌ها آن‌ها را پاس می‌دارند و مردم راه تحقق آن‌ها را نیز تبیین می‌کنند. تضای جامعه هم‌اگر ارزش‌ها را در فرایندهای جامعه‌پذیری می‌پذیرند و درونی می‌کنند. از این رو ارزش‌های خیرخواهانه میان جماعت‌های کوچک و بزرگ مشترک‌اند. آنچه متفاوت است شیوه تحقق این ارزش‌هاست که در یک جامعه کوچک مبتنی بر روابط رودررو با یک جامعه وسیع مبتنی بر گمنامی و غریبگی فرق می‌کند. غریبگی از ویژگی‌های جوامع بزرگ است. در جماعت‌های کوچک، افراد یکدیگر را می‌شناسند و بر مبنای این شناخت، رفتارهای خود با یکدیگر را تنظیم می‌کنند. لذا در یک جماعت کوچک، افراد با برچسب‌های مثبت و منفی نزد همگان شناخته شده‌اند و مردم می‌دانند به چه کسی باید اعتماد کنند و به چه کسی نه، اما در یک جماعت بزرگ، با غریبگانی مواجه می‌شویم که هیچ برچسب مثبت و منفی‌ای ندارد. ما از آن‌ها سوء پیشینه‌ای نداریم که رفتارهایی محتاطانه در قبالشان پیش بگیریم. این است که ممکن است تسلیم نمایشی که آنان برای ما ارائه می‌دهند شویم و فریب بخوریم. کمک به متکبران نمونه دیگری از با خود داشتن فرهنگ جماعت کوچک در یک کلان شهر است در حالی که در یک جامعه کوچک، وضعیت اقتصادی افراد برای دیگران مشخص است. در کلان شهر، با غریبگانی مواجهیم که آن‌ها را نمی‌شناسیم و نمی‌دانیم چه وضعیت معیشتی‌ای دارند. بنابراین دوباره تسلیم نمایشی می‌شویم که آن‌ها برای ما ارائه می‌دهند. تکدیگر محصول با خود داشتن فرهنگ خیرخواهی خاص جوامع خرد و اجرای آن در یک کلان شهر است. فرد بر مبنای ارزش‌های خیرخواهانه عمومی، به جای اجرای آن به شیوه‌های خاص کلان شهرها، یعنی اعطای کمک‌های نهادهای واسطه‌ای کمک به مستمندان، بر مبنای نمایش متکبران که با مهارت طراحی شده است مبالغه‌ای مستقیم به آن‌ها می‌پردازد و در واقع، فریب نمایش برخاسته از گمنامی کلان شهر را می‌خورد. در اینجا نیز می‌بینیم که فرد به جای رویه‌های متناسب با کلان شهر برای کمک به مستمندان، از رویه متناسب با جماعت‌های کوچک که مبتنی بر مواجهه رودررو با آنان است استفاده می‌کند و بسوای فریب فردی، به یک آسیب اجتماعی کلان شهر، تکدیگری، دامن می‌زند. نمونه فوق نشان می‌دهد نخست، کلان شهر فرهنگ خاص خود را می‌طلبد و دوم، جامعه فعلی کلان شهری ما تا حد زیادی آگاهی‌های مناسب این فرهنگ را ندارد. در آینده می‌شویم مؤلفه‌هایی از فرهنگ اجتماعی زندگی در کلان شهر را بازگو کنیم.

پرونده پیام

واکاوی فرایند سقوط تیم فوتبال پیام از لیگ برتر فوتبال

داستان مرگ پیام اگر چه قصه امروز نیست، غصه‌ای است که نقطه پایانی ندارد. در سالگرد روزی که پیام برای همیشه از لیگ برتر سقوط کرد و پس از آن طومارش در حوادث عجیب و غریب پیچید، نام پیام و یادش همچنان سبز است، تیمی که به تمام معنا مردمی و محصول اشتیاق بچه‌های بی‌غل‌وغش خیابان طبرسی و دریا دل مشهد بود. پیام خیلی زود در دل مردم جا گرفت و در زمانه‌ای که ابومسلم قلب مشهدی‌ها را تسخیر کرده بود...

شوگ برندها به بازار لوازم خانگی

بررسی شهرآرا نشان می‌دهد در شرایطی که حضور نام‌های تجاری خارجی در این بازار کم رنگ شده، فروش محصولات مشابه جعلی در حال افزایش است

خریدار محصولات معمارانه هستیم

تأکید شهردار مشهد بر راه‌اندازی پویایی برای ارتقای وضعیت معماری در شهر

«برای ایجاد رابطه تعلق بهتر بین شهروندان و شهر، بهبود سیمای شهری و تولید اثری که گویای عناصری باشند که در زندگی امروز مردم حضور و با هویت آنان ...»

شاعر واژگان بازنده

صحبت‌های رضا افضلی در فراق محمدتقی خاوری، شاعر فقید مشهدی

شاعری با دست‌های پینه‌بسته در گذشت. میراثش، ۴ دفتر شعر و ۴ فرزند، و کفش‌هایی که همپای پرسه‌های مردم شهر است. محمدتقی خاوری ...»

قرار، پیش پای آقا...

یک شب در کنار زائرانی که شب‌ها را در حرم می‌خوانند

توطئه آمریکا در قضیه نفت بی پاسخ نخواهد ماند

مصائب پارکینگ بیمارستانی

بیماران و همراهان آن‌ها از معضل نبود پارکینگ در برخی بیمارستان‌های مشهد گلایه دارند

ضوابط کلی بلندمرتبه‌سازی تصویب شد

ممنوعیت ساخت و ساز در حریم گسل‌ها
کریدورهای بصری و گردش هوادر کلان شهرها

حمایت شهرداری از ۲۰۰۰ شغل خرد و خانگی

بورس دل‌الی مسکن مهر

گرانی خانه در مشهد باعث رونق خرید و فروش مسکن مهر شد

CIP SepaHR MASHHAD

سالن تشریفات فرودگاه مشهد

- پذیرایی و وفه‌باز
- گیت اختصاصی بازرسی
- اینترنت رایگان نامحدود
- پرداخت عوارض خروج از کشور
- خدمات صدور ویزا
- انجام خدمات کارت پرواز و بار
- ارایه خدمات ارز مسافرتی
- ترانسفر اختصاصی تا پلکان پرواز و بالعکس

آدرس: مشهد، فرودگاه شهید هاشمی نژاد
انتهای ضلع شرقی ترمینال یک پروازهای داخلی
www.cipmashad.com

تلفن: ۰۶ ۵۱۳ ۱۵ ۰۶
۰۶ ۵۱۳ ۷۶۰ ۱۰۱۰
۰۶ ۹۱۲ ۰۹۰۲ ۸۰۲

تحریم نفت، تهدید یا فرصت؟

علیرضا طوسی رضوانی | عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد مشهد

تحریم نفتی ایران از سوی آمریکا به‌ظاهر تهدیدی جدی است که با نگاهی عمیق‌تر، می‌تواند به فرصتی استثنایی تبدیل شود. سال‌هاست اقتصاد ایران از بیماری‌های مزمنی چون وابستگی به نفت و غیرمولد بودن رنج می‌برد. سال‌هاست کارشناسان اقتصادی از لزوم یک «جراحی بزرگ» در اقتصاد ایران صحبت می‌کنند و معتقدند اگر این اقدام اساسی صورت نگیرد، در بهترین حالت، در روی همین پاشنه خواهد چرخید و بهبودی در اوضاع اقتصادی حاصل نخواهد شد.

اکنون که کاهش شدید درآمدهای نفتی در آینده نزدیک محتمل است، بهترین زمان ممکن برای آن جراحی بزرگ است. طی دهه‌های گذشته، وجود درآمدهای نفتی به عنوان داروی مسکن سبب شد اصلاح ساختاری و درمان ریشه‌ای مدام به تأخیر بیفتد و کار امروز به فرادهای نامعلوم موکول شود، اما اکنون که قرار است در بدترین حالت، صادرات نفت به صفر برسد، باید تجویز داروهای مسکن را کنار گذاشت و اتاق عمل را برای جراحی اقتصاد ایران آماده کرد. از این منظر، اقدام خصمانه دولت آمریکا اتفاقا مسبب نوعی توفیق اجباری برای مسئولان و برنامه‌ریزان اقتصادی کشور است که می‌تواند آنان را به اصلاح ساختاری وادارد و یک بار برای همیشه کشور را از وابستگی به درآمد نفتی برهاند، اتفاقی که می‌تواند زمینه‌ساز پایان اقتصاد رانتی، غیرمولد، غیرشفاف و فسادانگیز، و آغاز اقتصاد تولیدی و شفاف باشد.

در چنین شرایطی مسئولان باید به جای جست‌وجوی راه‌هایی برای دور زدن تحریم‌ها از طریق مسیرها و کانال‌های غیرشفاف که هزینه فراوانی بر اقتصاد کشور تحمیل می‌کند و خود مفسده‌انگیز است، تلاش خود را مصروف اصلاح ساختاری نظام اقتصادی کنند. این اقدام اگر چه دشوار است، محال نیست. در مطالعه‌ای که به تازگی درباره بودجه ۹۸ صورت گرفته است، برخی از کارشناسان راهکارهای مشخصی برای جبران کاهش یا حتی قطع درآمدهای نفتی پیشنهاد کرده‌اند که به هیچ‌عنوان غیردسترس و ناممکن نیست. طبق این ارزیابی، انجام دیگر نگران نفت و صادرات آن نبود.